

3/10

אאאא, חוזם: 6437
אל: רהמש/205
מ-: וושינגטון, נר: 112, תא: 041094, זח: 1925, דח: ב, סג: סו,
בכב
סודי/בהול

אל: ס. שר החוץ - בהול לבוקר

דע: רה'מ, משנה למנכ"ל, (לעיניהם בלבד !!!)

מאת: פמלית שה'ח

הנדון: הפגישה הטרילטראלית - הנשיא קלינטון יורש העצר חסן - שה"ח פרס
3/10.

הפגישה הטרילאטרלית ארה"ב - ישראל - ירדן התקיימה בבית הלבן בהשתתפות
נשיא ארה"ב ביל קלינטון, יורש העצר הירדני הנסיך חסן ושה"ח של ישראל ש.
פרס.

הנשיא קלינטון פתח באומרו שהוא שבע רצון מיחסי העבודה בין הצדדים ומן
ההתקדמות שחלה בשנה האחרונה, והביע תקוותו שהשיחות ביניהם תגענה לכלל
סיכום בעתיד הקרוב. יורש העצר הירדני הנסיך חסן אמר כי שיחות ירדן ישראל
בדבר היחסים ביניהן יסייעו להסרת המסתורין ממה שקרוי תהליך השלום. ירדן
רוצה להגיע לחוזה שלום עם ישראל שיהיה לא רק חוזה שלום אלא גם חוזה
ידידות ושת"פ כלכלי. חסן הוסיף שעמדת ירדן בנושא החרם הערבי והדרך
להסירו מתקדמת יותר מעמדתן של מדינות המפרץ. ירדן מבקשת להפוך את גבולה
עם ישראל לגבול של שלום. המפגש בין המלך חוסיין ורה"מ רבין בעקבה היה
חשוב ביותר כי הוא יוכל לסייע לפתור את הבעיות שעודן תלויות ועומדות.
שנת 1994 צריכה להיות, אמר חסן, לסף השלום (THRESHOLD OF PEACE) וחוזה
השלום בין ירדן וישראל יכול להיות הדגם לחוזה השלום בין שאר מדינות ערב
לישראל. תפקידה של ארה"ב בתהליך חיוני.

על מדינות האזור לפנות לבעיות הכלכליות האזוריות. הפערים הכלכליים באזור
הם מכשולים לשלום. ירדן מברכת על הסיוע לפלשתינאים אבל במושב האחרון של
הליגה הערבית הובעה דאגה פן יוזנחו בעיות השיקום והאבטלה באזור. הוסיף
שירדן מודאגת במקצת מההתענינות הגוברת של אש"פ במצבם של הפלסטינאים
במדינות האזור. לדבריו, פעילות אש"פ כלשהי מול הפלסטינאים בירדן אינה
מתקבלת על הדעת משום שמדובר באזרחים ירדנים. חסן הוסיף שירדן תומכת
בהקמת בנק אזורי תוך הדגשת האספקטים היחודיים לאזור.

שה"ח פרס פתח חלקו בהבעת דברי תודה לנשיא קלינטון ולעם האמריקאי. הבנק
האזורי לפיתוח כלכלי, אמר פרס, יוכל להוות תרומה פסיכולוגית חשובה ביותר
לתהליך השלום. הבנק העולמי יכול לסייע למדינות בודדות אך אינו יכול
לסייע לתוכניות פיתוח אזוריות. התרומה האמריקאית אמורה להיות בסך של 40

מיליון דולר לשנה במשך חמש שנים. בהנחה שההון הקבוע של הבנק האזורי יהיה בין 1-2 מיליארד דולר. בנק כזה גם יוכל למשוך את סוריה לתהליך המולטיטלטרלי שכן סוריה בודאי תשאף לקבל השגים כלכליים בתהליך השלום. בנק אזורי יוכל גם לסייע לירדן להמריא כלכלית. שה'ח הוסיף כי בפגישותיו עם אישים כלכליים בעלי מוניטין כמו פליקס רוהטין וסטנלי פיישר מצא תמיכה ברעיון הבנק האזורי.

שה'ח ציין כי תוניסיה שהסכימה לכונן קשרים עם ישראל זקוקה אף היא לסיוע כלכלי. כמו כן אמר שה'ח כי המזכיר כריסטופר ראוי למחמאות על מאמציו למען הסרת החרם הערבי. שה'ח אמר שרצוי להרחיב את תחום הפעילות של "בונדי השלום" ולכלול בתוכו גם את ירדן. יורש העצר חסן אמר כי אזור הסחר החופשי בין ירדן וארה"ב יוכל להיות תרומה חשובה, וירדן רוצה לכוננו על פי קווי אס'ח ישראל-ארה"ב. כמו כן הביע תמיכה ברעיון אס'ח בעקבה-אילת.

הנשיא קלינטון אמר שלרעיון הבנק האזורי יש משיכה מסויימת אך שיש צורך לעבד את הפרטים הפיננסיים. הוא העלה את הרעיון של הקמת O.E.C.D אזורי בתוספת מכשיר פיננסי. הנשיא קלינטון ביקש ששני הצדדים יספקו לו פרטים על הרעיון.

שה'ח פרס ענה שהמדובר בהון מוצהר של 10 מיליארד דולר כאשר ההון הנפרע הוא 1.2 מיליארד דולר ומתוכן 60 אחוז בידי מדינות שמחוץ לאזור ו-40 אחוז בידי מדינות האזור. איש לא יודע מהו ה-O.E.C.D ולכן הקמת מכשיר אזורי כזה לא תיצור את אותו רושם בדעת הקהל כפי שהקמת בנק אזורי תעשה. הנשיא קלינטון שאל את שה'ח האם הכוונה שתצא על כך הודעה בוועידת קזבלנקה ושה'ח השיב בחיוב.

הנשיא קלינטון אמר בפנותו לחסן, כי אס'ח הוא נושא חשוב אך צריך לנהוג בזהירות בשל העומס על הקונגרס והצורך להביא לאישור הסכמי גאט'ט תחילה. יחד עם זאת אמר שארה"ב תשתף פעולה עם ירדן בנושא זה.

חסן ביקש ששה'ח פרס יפרט בנושא המים ושה'ח אמר כי מרביתו של האזור הוא מדבר ועלינו ליצור מקורות מים חדשים. בטווח הקצר המדובר במאה מליון קוב עבור ירדן וניתן להשיגם בעזרת שני סכרים שעלותם נעה בין 80-100 מיליון דולר. יש צורך במציאת המימון על מנת שניתן יהיה לסיים בנית הסכרים תוך שנה והזרמת המים תוך שנתיים. שה'ח ביקש את תמיכת ארה"ב בנושא. בטווח הארוך יותר יהיה צורך במציאת פתרון לבעיית המים של כל מדינות האזור שאוכלוסיתן גדלה פי שלושה בחמישים השנה האחרונות. יצירת המים עבורן יכולה להעשות ע"י מיחזור המים הקיימים, חידוש מערכת האספקה הנוכחית כדי למנוע אובדן מים בשל ליקויים בה, התפלה וניצול טוב יותר של המים הקיימים ע"י הכנסת זנים וגידולים שאינם זקוקים למים רבים. ישראל צורכת 200 קוב לשנה ליצירת מזון לנפש בשעה שמדינות אחרות צורכות פי 5 מכמות זו. לצורך זה ידרשו 13 מיליארד דולר על פני 10 שנים. כפי שאמר הנסיך חסן בנושא הגבול היתה התקדמות בשיחות בין רה"מ והמלך חוסיין, עכשיו יש לפנות למציאת הפתרונות לנושא המים.

יורש העצר חסן אמר כי ירדן תומכת ב-T.O.R של ה-JRV. בחוזרו לעניין הסחר, אמר חסן לקלינטון כי ירדן מקנה לו חשיבות רבה. בעניין הבנק האזורי ציין חסן כי הקמתו חשובה ליצירת POLITICAL ECONOMY. חסן הפנה תשומת לב לחשיבות שני הסכרים בדרום אגן נהר הירדן. כמו כן ציין חסן את תמיכת ארצו בהקמת אזור תיירות חופשי בין עקבה ואילת.

הנסיך חסן אמר כי הוא מבין את הרגישות לשימוש במילה "פליטים" בהקשר המשא

ומתן עם הפלשתינאים אבל הוא רוצה להדגיש את החשיבות של הטיפול ב-1.1 מליון עקורים בירדן והצורך למצוא פתרון לבעית העוני והאבטלה שלהם. בנושא הגבול בין ירדן וישראל אמר חסן בהפנותו דבריו בעיקר לנשיא קלינטון שיש צורך למצוא מענה לבעית הבטחון. הנסיך חסן הודה כי על ירדן לעבור רפורמות פיסקליות אך יהיה צורך להמתיק הגלולה והוא הביע תקווה שארה"ב תוכל לסייע ע"י מתן הלוואות בתנאים נוחים.

שה'ח הביע תמיכה בדברי חסן וציין שהפיתוח הכלכלי של ירדן הינו הערכות הטובה ביותר לשלום יציב. המליץ שנושא הפליטים יטופל בקבוצת העבודה המולטילטראלית לנושא זה. כמו כן הציע שה'ח שמזכיר המדינה יבדוק את נושא אס'ח עם ירדן במקביל לקידום הנושא המדיני. שה'ח הציע הקמת מזכירות קבועה לוועידת קזבלנקה שתוכל לטפל במעקב בתוצאות הוועידה ולסייע להכנתה של ועידת עמאן.

מזכיר המדינה כריסטופר אמר כי הושגו השגים חשובים במישור הטריטורלי והוא ירצה לקדם בעת ביקורו באזור בשבוע הבא.

סגן הנשיא גור אמר כי הוא ירצה לחדש את הרעיון של ביקורו באזור וכי הוא תומך בהרחבת המנדט של BUILDERS FOR PEACE שיכלול גם את ירדן. גור איחל הצלחה לחסן ברפורמות בירדן. חסן אמר שיש צורך להקדיש מאמץ לקידום עסקים קטנים ובינוניים וביקש תמיכת ארה"ב בכך. שה'ח השלים באומרו שארה"ב עושה זאת בהצלחה ברוסיה ובדרום אפריקה והזכיר את כוונתו לדבר עם אטווד (AID) ורות הרקין (OPIC).

בנפרד ההודעה המשותפת בתום השיחה שנמשכה שעה.

מרק סופר - עודד ערן

תפוצה: @גיל/שהח, @רהמ, @סשהח, @ברק/מנכל, ממנכל

סססס